

Tillisch: Naar det i Slutningen af § 5 hedder, at de Lodder, som ved Udskiftningen af en Tørvemose blive udlagte, ikke maae bebygges til Beboelse, naar den paagældende Tørvemose enten er heelt omsluttet af anden Mand's Jorder eller Andre end de, der ere Tørvemoseens, have den hele Græsningsret, saa har jeg troet, at man ogsaa derved gif vedkommende Lodseiere for nær. Det er vel unægteligt, at det i mange Tilfælde vil være forbundet med de største Ulemper for en Mand, der har en saadan Tørvemose liggende inde i sin Eiendom, at de enkelte Lodder skulle kunne forsynes med Bygninger, men efter min Mening have Vedkommende imidlertid for Diebliffet den Ret at kunne bebygge saadanne Parceller, naar Vedkommende blive enige om at udfiske Mosen; men paa den anden Side er det ogsaa en meget betydelig Indskrænkning for Vedkommende ikke at maatte bebygge en saadan Lod til Beboelse. I ethvert Tilfælde seer jeg ikke nogen Grund til den Indskrænkning, der i saa Henseende er gjort i Lovforslaget, ifølge hvilket det kun er de Tørvemoselodder, som udlægges, der ikke maae forsynes med Bygninger, hvorimod Lovforslaget ikke indeholder Noget om Græslodder, og da Lovforslaget i det Hele gjør en bestemt Distinction mellem Tørvemoselodder og Græsningslodder, maatte det naturligt antages ogsaa at være Meningen, at Græsningslodder, som ikke ere undtagne, maae bebygges, men derimod Tørvemoselodder ikke. Til en saadan Forskiel indseer jeg nu, som sagt, ingen Grund. Paa den anden Side finder jeg heller ikke, at den Grændse, der er sat, i andre Henseender er hensigtsmæssig, naar det nemlig hedder, at i Tilfælde, i hvilke Andre end de, der ere Tørvemoseens, have den hele Græsningsret, skal man ikke have Lod til at bebygge, thi Intet er jo lettere for den Lodseier, der har Lyft til at bebygge en saadan Lod, end at erhverve sig en Deel af Tørvemosen, og saa kan jo Forbudet i Loven ikke komme til Anvendelse, saa kan han strax faae Ret til at bebygge sin særskilt udlagte Lod. Ligeledes naar en Mand havde stor Ret til Tørvemosen i Mosen, men Intet eiede af Græsningen, kunde han omvendt, naar han kun erhvervede en ubetydelig Deel af Græsningen, erhverve en Ret, som han ellers ikke ifølge Lovforslaget vilde have.

Ligesom det nu paa den ene Side ikke kan nægtes, at det kan være til stort Gene for Eieren af de omliggende Jorder at faae saadanne Huse opbyggede, men det paa den anden Side er en overordentlig betydelig Indskrænkning i en Mand's Ret, at han ikke maa bebygge en Jordlod, som maaskee er den eneste, han eier, og som maaskee ogsaa kunde være meget hensigtsmæssig til Bebyggelse, saa seer jeg ikke rettere, end at det dog er hensigtsmæssigere at lade Landvæsenscommissionen afgjøre, hvorvidt det efter samtlige tilstedeværende Forhold kan ansees for hensigtsmæssigt eller ikke, at en saadan Lod bebygges; men uden Videres at nægte det, og det kun for visse Lodder, og nægte det under Forudsætninger, som uhyre let kunne omgaaes, finder jeg ikke rigtig. Til § 6 har jeg troet at burde gjøre det Forslag, at der i intet Tilfælde skulde kunne fordrø, at Magelæg af Tørvemose mod Græsning, eller af Græsning mod Tørvemose skal kunne finde Sted, uden at alle Lodseiere dertil ere enige. I det Tilfælde nemlig, hvor Tørvemosen eies i samme Forhold af samtlige Lodseiere baade med Hensyn til Ret til Tørvemose og Græsning, der troer jeg ikke der kan blive Spørgsmaal om Magelæg af Tørvemose mod Græsning eller af Græsning mod Tørvemose. Der eies hele Mosen i samme Forhold af alle Vedkommende, og naar den altsaa deles i Parter efter de Vedkommendes Andeel, saa kan der ikke blive Tale om noget Magelæg; men det kan kun finde Sted, hvor En eier Græsningsretten og en Anden Tørvemosen, eller begge Dele, i ulige Forhold. I det Tilfælde altsaa, hvor En eier Græsning i andet Forhold end Tørvemosen og omvendt, der tilstøder Forslaget, at Magelæg kan finde Sted, saaledes at vedkommende Lodseier endogsaa kan tilvinge sig et saadant Magelæg. Derimod gjøres kun Undtagelse i Tilfælde af, at hele Græsningsretten eies af Andre end dem, der ere berettigede til Tørvemosen. Dette forekommer mig ikke at være nogen hensigtsmæssig Distinction, — thi en Lodseier kan eie den største Deel af Græsningen, og derimod ubetydeligt af Tørvemosen, — og at han nu skal være berettiget til at faae denne betydelige Græsningsret, naar det convenerer ham, mages